

Κατηγορίες και Ενοχές

Οι άνθρωποι δεν μπορούν να αποδεχτούν τον εαυτό τους, επειδή δεν μπορούν να αποδεχτούν τους άλλους όπως είναι – και συνεχώς τους κατακρίνουν. Αυτά πάνε μαζί. Αν κατηγορείς τους άλλους, θα νιώθεις ενοχές, αλλά και θα κατακρίνεις διαρκώς τον εαυτό σου.

Μη με ρωτάς πόσο καιρό θα πάρει. Αυτός είναι ένας πονηρός τρόπος να συνεχίσεις να αναβάλλεις. Δεν χρειάζεται χρόνο, χρειάζεται κατανόηση, και αυτή η κατανόηση είναι δυνατή τώρα, αυτή εδώ τη στιγμή. Παράτα την κριτική και αμέσως θα χαθούν όλες οι ενοχές σου. Πηγαίνουν μαζί.

Ο κριτικός νους κρίνει τους πάντες, ακόμα και τον εαυτό του. Το κάθε τι μοιάζει να είναι λάθος, το κάθε τι μοιάζει να είναι αρνητικό. Πάντα μετράει τα αγκάθια και δεν κοιτάζει ποτέ το τριαντάφυλλο. Δεν υπάρχει χρόνος να δει το τριαντάφυλλο, όταν σε όλη του τη ζωή μετράει αγκάθια.

Εξαρτάται ολοκληρωτικά από εσένα. Αν το θέλεις στ'αλήθεια, μπορεί να συμβεί αυτήν ακριβώς τη στιγμή. Αν όμως το αναβάλλεις, τότε πιθανόν δεν θα συμβεί ποτέ. Ή τώρα ή ποτέ!

Ενοχές προς τους γονείς

Καταρχήν, οι μητέρες και οι πατέρες απαιτούν πάρα πολλά, περισσότερα από όσα είναι δυνατό να δώσουν τα παιδιά.

Εκείνοι σε αγαπούν επειδή είσαι παιδί τους, εσύ όμως δε μπορείς να τους αγαπήσεις με τον ίδιο τρόπο, επειδή εκείνοι δεν είναι δικά σου παιδιά. Εσύ θα αγαπάς τα δικά σου παιδιά και θα ξανασυμβεί το ίδιο, επειδή το ποτάμι πηγαίνει πάντα μπροστά, δε μπορεί να γυρίσει ποτέ προς τα πίσω.

Επειδή όμως η μητέρα σε αγαπά, νομίζει ότι πρέπει να την αγαπάς και εσύ με τον ίδιο τρόπο, οπότε απαιτεί αυτή την αγάπη. Και όσο περισσότερο απαιτεί αυτή την αγάπη, τόσο λιγότερο ικανός είσαι να της επιστρέψεις την αγάπη, οπότε θα σου δημιουργήσει όλο και μεγαλύτερο συναίσθημα ενοχής. Γι'αυτό ξέχνα εντελώς αυτή την ιδέα. Δεν μπορείς να την αγαπήσεις με τον τρόπο που σ' αγαπάει εκείνη και δεν υπάρχει τίποτα στραβό σ' αυτό. Αυτό συμβαίνει σε κάθε παιδί. Έτσι θέλει η φύση να συμβαίνει.

Αν τα παιδιά αγαπούσαν πάρα πολύ τους γονείς τους, δε θα είχαν την ικανότητα να αγαπήσουν τα δικά τους παιδιά. Αυτό θα ήταν επικίνδυνο για την επιβίωση του είδους. Ούτε η μητέρα σου αγαπούσε την μητέρα της. Το περισσότερο που μπορεί να είναι κανείς είναι ευγενής και τυπικός, η αγάπη όμως δεν πηγαίνει προς τα πίσω. Μπορεί κανείς να δείχνει σεβασμό, για την ακρίβεια, πρέπει να δείχνει σεβασμό, η αγάπη όμως δεν είναι δυνατή. Από τη στιγμή που θα καταλάβεις ότι η αγάπη δεν είναι δυνατή, θα εξαφανιστεί το συναίσθημα της ενοχής και θα νιώσεις απλώς φυσιολογικά.

Αν συμβαίνει διαφορετικά, τότε χρειάζεσαι θεραπεία. Υπάρχουν άνθρωποι που προσκολλώνται πολύ στους γονείς τους, πράγμα που τους κάνει άρρωστους ψυχολογικά. Αν μία γυναίκα αγαπά υπερβολικά τη μητέρα της, δεν θα είναι ικανή να αγαπήσει έναν άντρα, επειδή θα βλέπει συνεχώς ότι η μητέρα της υποφέρει, πράγμα που θα δημιουργεί ένας είδος διαμάχης μέσα της. Αν αγαπήσει έναν άντρα, καθώς η αγάπη της θα κυλάει προς τον άντρα, θα νιώθει ένοχη. Έτσι, υπάρχουν μερικές γυναίκες που παραμένουν προσκολλημένες στη μητέρα τους και στον πατέρα τους, όπως επίσης υπάρχουν και άντρες, που μένουν προσκολλημένοι στους γονείς τους.

Αυτοί είναι άρρωστοι άνθρωποι. Ποτέ δε θα χαρούν τη ζωή και θα είναι συνεχώς θυμωμένοι με τους γονείς τους.

Βαθιά μέσα τους, θα είναι δολοφονικοί. Θα ελπίζουν: «Μία μέρα, όταν η μητέρα μου πεθάνει ή όταν πεθάνει ο πατέρας μου, θα είμαι ελεύθερος». Βέβαια αυτά δε θα τα λένε σε κανέναν, ούτε στον εαυτό τους, θα караδοκει όμως η σκέψη στο ασυνείδητό τους, επειδή αυτή φαίνεται η μοναδική πιθανότητα να νιώσουν ελεύθεροι. Το να σκέφτεσαι το θάνατο των γονιών σου δεν είναι καλό, αλλά αυτό συμβαίνει, όταν είσαι υπερβολικά προσκολλημένος σ' εκείνους.

Δεν υπάρχει λόγος για όλα αυτά. Το μόνο που χρειάζεται είναι να τους τιμάς και να τους σέβεσαι. Αυτό είναι όλο. Νοιάσου τους, πρόσφερε τους αυτό που μπορείς, αλλά μη νιώθεις καμία ενοχή.

Όταν νιώθεις ενοχή φέρεσαι απαίσια. Δες την ουσία: επειδή νιώθεις ενοχές, νιώθεις ότι η παρουσία τους σου καταστρέφει τη χαρά. Η μητέρα σου γίνεται ενόχληση για σένα και όποτε βλέποσαστε, αρχίζεις να συμπεριφέρεσαι απαίσια – αυτό είναι φυσικό επακόλουθο.

Ύστερα, όταν μένεις μόνη, νιώθεις ακόμα πιο απαίσια, οπότε αισθάνεσαι ακόμα περισσότερες ενοχές. Αυτός είναι ένας φαύλος κύκλος. Νιώθεις περισσότερες ενοχές, οπότε την επόμενη φορά συμπεριφέρεσαι ακόμη πιο απαίσια και πάει λέγοντας. Δεν υπάρχει τέλος! Παράτα τις ενοχές. Είσαι απολύτως φυσιολογική. Έτσι είναι τα πράγματα.

Δεν είναι ότι η μητέρα και ο πατέρας δεν έχουν κάνει τίποτα. Έχουν κάνει πάρα πολλά, ιδιαίτερα η μητέρα έχει προσφέρει πάρα πολλά, αλλά ήτανε χαρά της. Το να σε θηλάσει, το να σε μεγαλώσει ήτανε η δική της χαρά. Ανταμείφθηκε ήδη. Δεν χρειάζεται να της δοθεί τίποτα άλλο.

Δεν τίθεται ζήτημα του να της δώσεις εσύ. Η μητέρα σου έχει ήδη απολαύσει όλες εκείνες τις στιγμές. Όταν ήταν έγκυος, το απολάμβανε, όταν σε γέννησε, ήταν ευτυχισμένη, επειδή έγινε μητέρα και ολοκληρώθηκε. Όταν σε μεγάλωνε ήταν ευτυχισμένη. Ανταμείφθηκε ήδη.

Γι' αυτό λοιπόν, μη νιώθεις ενοχές. Εκεί χρειάζεται να αλλάξεις το νου σου. Παράτα εντελώς τις ενοχές και τότε θα νιώσεις να συμβαίνει μία σπουδαία μεταμόρφωση: Θα νιώσεις λύπη για την καμένη τη γυναίκα, που έχει κάνει πάρα πολλά. Θα νιώσεις σεβασμό για κείνη.

Εξαιτίας της ήρθες στον κόσμο. Δεν τίθεται όμως θέμα ενοχής, και όταν τη συναντάς, θα το κάνεις επειδή σου δίνει χαρά, ποτέ από καθήκον. Ποτέ δε θα το κάνει επειδή πρέπει. Μόνο όταν νιώσεις αληθινή χαρά, θα συναντηθείς μαζί της.

Είναι προτιμότερο να είστε ευτυχισμένες για μερικές στιγμές, παρά να συμπεριφέρεσαι απαίσια επί ώρες, κάνοντας τη δυστυχισμένη. Να είσαι λίγο περισσότερο συνειδητή!

Ενοχές προς το σύντροφο

Μόλις χώρισα με το φίλο μου και είμαι αναστατωμένη, γιατί δεν ξέρω τι να κάνω. Εκείνος θέλει να είμαστε μαζί, αλλά εγώ δεν ξέρω καν αν τον αγαπώ. Για την ακρίβεια, δεν ξέρω καν τι είναι αγάπη.

Αυτό που λες είναι πολύ σωστό και είναι κάτι που συμβαίνει σε όλους. Κανείς δεν ξέρει τι είναι αγάπη, επειδή το να ξέρεις τι είναι αγάπη, σημαίνει ότι ξέρεις τι είναι θεός. Το να γνωρίζεις τι είναι αγάπη είναι το να γνωρίζεις όλα εκείνα που αξίζει να γνωρίζεις. Οι άνθρωποι έχουν απλώς την ψευδαίσθηση ότι γνωρίζουν τι είναι αγάπη.

Η αληθινή αγάπη αρχίζει μόνο όταν είσαι ικανός να μείνεις μόνος σου. Τότε εξαφανίζεται η ανάγκη και εμφανίζεται το μοίρασμα. Όταν μπορείς να είσαι μόνος, τότε δεν έχεις ανάγκη τον άλλο, δε λαχταράς τον άλλο. Αν δεν εμφανιστεί κανείς, θα είσαι το ίδιο ευτυχισμένος και δεν θα έχει καμία σημασία αν υπάρχει κάποιος κοντά σου ή όχι. Μόνο τότε μπορεί να συμβεί η αγάπη. Τότε αρχίζεις ν' ανθίζεις, να ξεχειλίζεις και να έρχεται το δώρο της αγάπης. Η αγάπη είναι δώρο, δεν είναι ανάγκη.

Πρέπει λοιπόν να περάσεις από πολλές αγάπες του πρώτου είδους, γι' αυτό μην πεις ποτέ ότι δεν θέλεις να σχετίζεσαι με κανέναν, αλλιώς το δεύτερο δεν θα συμβεί ποτέ. Το δεύτερο χρειάζεται ένα είδος αλατοπίπερου, που συμβαίνει μόνο μέσα από το πρώτο. Αν χάσεις το πρώτο, δεν θα γνωρίσεις ποτέ το δεύτερο, επειδή το πρώτο είναι το πρώτο βήμα και πρέπει κανείς να το υπομείνει.

Πρέπει να περάσεις από κάθε στάδιο και κάθε στάδιο πρέπει να γίνει κατανοητό και πρέπει να ωριμάσεις σε πολλά στάδια, πριν φτάσεις στην υπέρτατη αγάπη. Γι' αυτό αν ο φίλος σου θέλει να ήσαστε μαζί, που σημαίνει ότι σου αρέσει και του αρέσεις, τότε ας είσαστε μαζί. Και μη δίνει σημασία στο τι λέει. Να προσέχεις πάντα τη δική σου καρδιά, γιατί εκεί πρέπει να ζεις.

Μπορεί να σ' αγαπάει η μπορεί να του αρέσεις, αλλά να μην σου αρέσει εσένα. Μερικές φορές συμβαίνει να αρέσεις τόσο πολύ σε κάποιον, που αρχίζεις να νιώθεις ενοχές. Του αρέσεις τόσο πολύ, εσένα όμως δε σου αρέσει καθόλου. Τι τέρας πρέπει να είσαι! Πως μπορείς να μην το αγαπάς; Του αρέσεις και κλαίει και υποφέρει τόσο πολύ για σένα, που πρέπει να υποκύψεις. Αυτό όμως δεν βοηθά καθόλου. Άκου την καρδιά σου.

Ποτέ να μη νιώθεις ενοχές.

Τι μπορείς να κάνεις; Αν δε σου αρέσει, δεν μπορείς να κάνεις τίποτα. Αν δε νιώθεις καμία επιθυμία για εκείνον, το μόνο που μπορείς να κάνεις είναι να του πεις ότι λυπάσαι για 'κείνον, αλλά πρέπει να χτυπήσει μία άλλη πόρτα και του λες αντίο.

Πάντοτε να ακούς την καρδιά σου, αλλιώς θα καταπιέζεσαι.

Μερικές φορές, ο άλλος μπορεί να το χρησιμοποιήσει απλώς σαν στρατηγική και να κλαίει και να χτυπιέται και να λέει πως θ' αυτοκτονήσει χωρίς εσένα. Και αν το πει και το ξαναπεί κάμποσες φορές, στο τέλος νιώθεις ενοχές και αναγκάζεσαι να υποκύψεις. Ποτέ

όμως δε θα είσαι ευτυχισμένος, και αν δεν είσαι ευτυχισμένος, δεν θα του επιτρέψεις ποτέ να είναι ευτυχισμένος ούτε κι εκείνος. Όλο αυτό είναι σκέτη ανοησία. Παρατήρησέ το λοιπόν και αν δε νιώθεις πως σου αρέσει, πως τον επιθυμείς, πως τον αγαπάς, αν απλώς νιώθεις στοργή και οίκτο, τότε είναι καιρός να φύγεις.

Ποτέ να μην είσαι με έναν άνθρωπο από οίκτο, αλλιώς θα είναι καταστροφικό για σένα. Το μίσος είναι καλύτερο από τον οίκτο. Αν μισείς κάποιον, είναι πολύ πιθανό να τον αγαπήσεις μία μέρα, επειδή το μίσος είναι αναποδογυρισμένη αγάπη. Ο οίκτος όμως είναι έρημος. Η αγάπη δεν ανθίζει ποτέ από οίκτο.

Πολλές φορές η αγάπη ανθίζει από το μίσος, επειδή και το μίσος ανθίζει πολλές φορές από την αγάπη – είναι σύντροφοι. Ο οίκτος όμως είναι έξω από τον κόσμο της αγάπης. Είναι υπολογιστικός. Είναι υπόθεση του νου. Μην έχεις οίκτο λοιπόν, μη συμπονάς και μη λυπάσαι.

Απλώς άκου την καρδιά σου και πήγαινε σύμφωνα μ' αυτήν. Και ναι, θα νιώσει δυστυχισμένος, αλλά τι μ' αυτό; Εσύ τι μπορείς να κάνεις; Είναι προτιμότερο να βγεις το συντομότερο από τη ζωή του, ώστε να αρχίσει να νιώθει δυστυχισμένος για κάποια άλλη, αλλιώς θα νιώθει δυστυχισμένος εξαιτίας σου. Γιατί να χάνει τον καιρό του; Άφησέ τον να μετακινηθεί σε κάποια άλλη, με την οποία ίσως νιώσει μεγαλύτερη συνάφεια.

Αν όμως νιώθεις πως σου αρέσει, τότε συνέχισε. Πρέπει να αποφασίσεις. Βλέπω όμως ότι μπορείς ν' αποφασίσεις, γιατί έχεις καθαρότητα. Τελικά, το μόνο που βοηθά είναι η καθαρότητα. Τίποτε άλλο.

Η ενοχή της χαράς

Οι ενοχές είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που έχει να αντιμετωπίσει ο καθένας. Ολόκληρο το παρελθόν της ανθρωπότητας είναι στηριγμένο στις ενοχές και κάθε γενιά συνεχίζει να δίνει τις αρρώστιες της στη νέα. Κι αυτές συσσωρεύονται όλο και περισσότερο. Έτσι, κάθε νέα γενιά είναι όλο και πιο φορτωμένη από την προηγούμενη.

Οι ενοχές όμως είναι μία από τις βασικές στρατηγικές των παπάδων για να εκμεταλλεύονται τους ανθρώπους. Οι παπάδες δεν μπορούν να υπάρξουν χωρίς τις ενοχές. Όταν νιώθεις ενοχές, να θυμάσαι ότι τα χέρια του παπά είναι γύρω από το λαιμό σου. Σε σκοτώνει.

Οι ενοχές είναι μία στρατηγική για να εκμεταλλεύονται τους ανθρώπους, για να μετατρέπουν τους ανθρώπους σε σκλάβους.

Προσπάθησε να καταλάβεις το μηχανισμό. Μόνο με την κατανόηση θα μπορέσεις να ξεφύγεις.

Τι ακριβώς είναι η ενοχή;

Καταρχήν είναι επίκριση της ζωής, είναι συμπεριφορά αρνητική προς τη ζωή. Σου έχουν πει ότι κάτι είναι βασικά λάθος με τη ζωή σου. Σου έχουν πει ότι γεννήθηκες αμαρτωλός. Σου έχουν πει ότι δεν μπορεί να βγει τίποτα καλό από τη ζωή σου – τη δίκη σου ούτε κανενός άλλου. Τίποτα εφικτό δεν είναι σε αυτή τη γη. Γι' αυτό πρέπει να βρεις έναν ελευθερωτή – το Χριστό ή τον Κρίσνα – πρέπει να βρεις έναν ελευθερωτή που να μπορεί να σε ελευθερώσει από τον εαυτό σου, που να μπορεί να σε πάει στο θεό.

Η ζωή λένε, δεν αξίζει να τη ζεις, απόφυγέ την! Αν ζεις, θα βουτιέσαι όλο και περισσότερο στην αμαρτία. Και όταν αισθάνεσαι να σε τραβάει η ζωή, γεννιέται η ενοχή. Αρχίζεις να νιώθεις πως κάτι κάνεις στραβά.

Η ζωή όμως είναι πανέμορφη. Είναι φυσικό να σε τραβάει η ζωή. Είναι φυσικό να είσαι ερωτευμένος. Είναι φυσικό να χαίρεσαι, να γελάς, να χορεύεις. Όλα όσα είναι φυσικά όμως καταδικάζονται. Πρέπει να πας εναντίον της φύσης σου – αυτό σου διδάσκουν εδώ και αιώνες.

Οι πουριτανοί έχουν δηλητηριάσει τις φυσικές πηγές της ζωής. Σε έχουν στρέψει εναντίον του ίδιου σου του εαυτού.

Το ίδιο συμβαίνει και με άλλα πράγματα. Αν ερωτευτείς μία γυναίκα, κάνεις αμαρτία, κάνεις λάθος. Αν σε γοητεύει το όμορφο πρόσωπο μίας γυναίκας ή ενός άντρα, τότε νιώθεις ενοχές. Τι κάνεις, αυτό είναι αμαρτία!

Αν είσαι παντρεμένος, τότε ακόμα περισσότερο. Έχεις σύζυγο, της έχεις παραδοθεί. Τώρα είναι αδύνατο και να αναγνωρίσεις την ομορφιά μίας άλλης γυναίκας. Θα πας σπίτι και θα νιώθεις ένοχος.

Δεν έχεις κάνει τίποτα, απλώς είδες μία όμορφη γυναίκα να περνάει! Θα νιώσεις ενοχές, θα μπεις σε άμυνα. Όταν επιστρέψεις στο σπίτι, θα προσπαθήσεις να κρυφτείς. Δεν θα επιτρέψεις στη γυναίκα σου να μάθει, ότι στο δρόμο είδες μία όμορφη γυναίκα και αυτό σου έδωσε μεγάλη χαρά, επειδή αν της το πεις, θα μπεις σε μπελάδες. Γιατί να μπεις σε

μπελάδες; Θα πεις ψέματα, θα νιώσεις ενοχές πάλι, επειδή είπες ψέματα και κανείς δεν πρέπει να λέει ψέματα στη γυναίκα του.

Η μία ενοχή δημιουργεί την άλλη και πάει λέγοντας. Και συνεχίζεται χωρίς τέλος. Τότε γίνεσαι ενοχικός. Κουβαλάς στην καρδιά σου βουνά ενοχών.

Το να ελευθερωθείς από τις ενοχές, σημαίνει να ελευθερωθείς από όλα τα ιερατεία.

Το να ελευθερωθείς από τις ενοχές, σημαίνει να ελευθερωθείς από όλο το παρελθόν.

Το να ελευθερωθείς από τις ενοχές, σημαίνει να γίνει ένα, επειδή τότε εξαφανίζεται ο διχασμός.

Το να ελευθερωθείς από τις ενοχές, σημαίνει να παρατήσεις τη σχιζοφρένεια. Τότε υπάρχει μεγάλη χαρά, επειδή δεν πολεμάς άλλο πια με τον εαυτό σου. Αρχίζεις να ζεις.

Πως μπορείς να ζήσεις, όταν πολεμάς διαρκώς;

Δεν μπορείς να ζήσεις αν πολεμάς συνεχώς τον εαυτό σου. Μπορείς να ζήσεις μόνο όταν εγκαταλείψεις τον πόλεμο. Τότε η ζωή έχει το δικό της ρυθμό, έχει τη δική μελωδία.

Και η ζωή είναι τέτοια ευλογία! και μόνο μέσα σ' αυτή την αρμονία, όταν είσαι ένα, χωρίς ενοχές, χωρίς καταπίεση, χωρίς ταμπού, χωρίς αναστολές, χωρίς παπάδες να ανακατεύονται με τη ζωή σου – ινδουιστές, μωαμεθανούς, χριστιανούς – όταν είσαι αφέντης του εαυτού σου, τότε μόνο μπορείς να έρθεις σε επαφή με το θεό.

Οι Ενοχές είναι παιχνίδι του Εγώ

Όλες οι ενοχές δεν είναι τίποτα άλλο από ένα παιχνίδι του εγώ, επειδή υπονοούν ότι έχεις εσύ τον έλεγχο όλων σου συμβαίνουν. Αν όμως δεν έχεις αποκρυσταλλωμένο εγώ, τότε είσαι σαν φτερό στον άνεμο. Πηγαίνεις όπου φυσάει ο άνεμος. Το φτερό δεν μπορεί να πει πως ήθελε να πάει νότια αλλά πήγε βόρεια και νιώθει ενοχές! Οτιδήποτε έχει συμβεί, δεν έγινε εξαιτίας σου, αλλά το έκαναν οι περιστάσεις. Νιώσε ταπεινά, άφησε τα δάκρυα να κυλήσουν, αλλά μη νιώθεις ενοχές. Τα δάκρυα θα ξεπλύνουν και θα καθαρίσουν την καρδιά σου. Παράτα το εγώ και χαλάρωσε.

Αν γίνεις συνειδητός, τα πράγματα μπορούν να αλλάξουν.

Όταν είσαι συνειδητός, δεν μπορείς ποτέ να κάνεις πράγματα για τα οποία να νιώσεις ενοχές.

Και όταν δεν είσαι συνειδητός, πως μπορείς να κάνεις οτιδήποτε, για το οποίο δεν θα νιώσεις ενοχές; Όλο το ζήτημα λοιπόν είναι η συνειδητότητα και η έλλειψη αυτής. Γι' αυτό γίνεται περισσότερο συνειδητός και περισσότερο ταπεινός.

Αν συμβεί κάτι, που δεν μπορείς να το αποφύγεις, δέξου το ταπεινά. Και για να συγχωρεθείς, κάψε, θρήνησε και προσευχήσου, αλλά μη νιώθεις ενοχές.

Οι ενοχές είναι ο τρόπος του εγώ. Και μ' αυτό τον τρόπο το εγώ αποκαθιστά τον εαυτό του. Για παράδειγμα, ο καθένας έχει μία εικόνα, μία χρυσή εικόνα του εαυτού του – ότι είναι πάρα πολύ όμορφος ή ότι είναι άγιος. Όταν ξαφνικά βρίσκεις τον εαυτό σου να κάνει κάτι που είναι εναντίον αυτής της εικόνας, τι μπορείς να κάνεις; Νιώθεις λοιπόν ενοχές.

Αυτό που λες είναι ότι δεν εγκρίνεις αυτό που έκανες και πως αν είχες τη δυνατότητα θα το άλλαζες. Η εικόνα σου γκρεμίστηκε μπροστά στα ίδια σου τα μάτια. Με το να αισθάνεσαι ενοχές όμως, αποκαθιστάς την εικόνα σου. Αυτό που λες είναι ότι θα μπορούσες να νιώσεις θυμό, όμως νιώθεις ενοχές, οπότε δεν είσαι και τόσο κακός άνθρωπος. Έρχεσαι και πάλι στην παλιά σου εικόνα, εξωραϊζοντας την. Και πάλι θα βρεθείς στην ίδια κατάσταση και πάλι θα ενθρονίσεις το εγώ σου και αυτό θα συνεχίζεται ξανά και ξανά.

Οι άνθρωποι θυμώνουν και μετανιώνουν, θυμώνουν και μετανιώνουν και πάλι θυμώνουν – ένας φαύλος κύκλος.

Μην κατακρίνεις τον εαυτό σου, απλώς νιώσε ταπεινά. Μπορείς να νιώσεις τη διαφορά; Αλλιώς, οι άνθρωποι μεγαλοποιούν τις ενοχές τους.

Αν διαβάσεις τις «Εξομολογήσεις» του αγίου Αυγουστίνου, θα δεις ότι δεν έχει κάνει πολλές αμαρτίες, απλώς υπερβάλλει, επειδή μόνο ένας μεγάλος αμαρτωλός μπορεί να γίνει μεγάλος άγιος.

Δεν υπάρχει λόγος να γίνεις άγιος, ούτε λόγος να γίνεις αμαρτωλός.

Βρίσκομαι εδώ για να σε κάνω κάτι κανονικό.

Δε με ενδιαφέρει να σε κάνω άγιο.

Αρκετά μ' αυτή την ανοησία!

Εσύ μπορείς να θέλεις να γίνει άγιος, εμένα όμως δεν μ' ενδιαφέρει καθόλου.

Άλλο Ενοχή και άλλο Ντροπή

Η ζωή είναι εύκολη για τον άνθρωπο που δεν ντρέπεται.

Αυτή η βουδιστική ιδέα της ντροπής πρέπει να γίνει κατανοητή, σε αντίθεση με τη χριστιανική ιδέα της ενοχής. Στα λεξικά μοιάζει να είναι συνώνυμη, αλλά δεν είναι. Η ντροπή είναι ένα εντελώς διαφορετικό φαινόμενο.

Η ενοχή επιβάλλεται πάνω σου από τους άλλους. Είναι μία συνωμοσία ανάμεσα στους πολιτικούς και τους παπάδες, για να κρατάνε την ανθρωπότητα σκλαβωμένη για πάντα.

Σου δημιουργούν ενοχές και σου δημιουργούν το μεγάλο φόβο της αμαρτίας.

Σε κατηγορούν, σε κάνουν να φοβάσαι, δηλητηριάζουν τις ίδιες σου τις ρίζες με την ιδέα της ενοχής. Καταστρέφουν κάθε δυνατότητά σου για να χαρείς, να γελάσεις και να γιορτάσεις.

Οι κατηγορίες τους είναι τέτοιες, που το γέλιο μοιάζει να είναι αμαρτία.

Οι χριστιανοί λένε ότι ο Χριστός δε γέλασε ποτέ. Ήταν ένας χαρούμενος άνθρωπος. Ήξερε να γελά, ν' αγαπά και του άρεσε να ζει γιορτινά. Αγαπούσε το φαγητό και το ποτό. Πρέπει να χόρευε, να αστειευόταν με τους φίλους του, με τους μαθητές του.

Δεν μπορεί να φανταστώ ότι δεν είχε χιούμορ, επειδή μου είναι αδύνατο να φανταστώ έναν πνευματικό άνθρωπο χωρίς χιούμορ. Η αίσθηση του χιούμορ είναι μία από τις θεμελιώδεις ποιότητες ενός πνευματικού ανθρώπου.

Υπάρχει ένα μυστικό. Αν μπορείς να κάνεις την ανθρωπότητα να νιώσει ένοχη, εσύ παραμένεις ο δυνατός. Ο ένοχος είναι πάντα έτοιμος να υπηρετήσει τους δυνατούς. Ο ένοχος δεν έχει αρκετό κουράγιο να είναι επαναστάτης – αυτό είναι το μυστικό.

Μόνο ένας ευτυχισμένος άνθρωπος μπορεί να είναι επαναστάτης. Οι παπάδες και πολιτικοί πρέπει να είχαν ανακαλύψει αυτό το μυστικό πριν από πολλά χρόνια, επειδή το έχουν εξασκήσει επί αιώνες και έχουν καταστρέψει όλη την ομορφιά της ανθρωπίνης ψυχής.

Να θυμάσαι, όταν ο Βούδας μιλάει για ντροπή, δεν εννοεί ενοχή. Η ντροπή είναι ένα εντελώς διαφορετικό φαινόμενο. Η ενοχή επιβάλλεται από τους άλλους, ενώ η ντροπή είναι δική σου εμπειρία.

Η ντροπή είναι εσωτερική, ενώ η ενοχή είναι εξωτερική. Η ντροπή δεν έχει να κάνει με τους άλλους, αλλά έρχεται από τη δική σου κατανόηση: «Τι κάνω στον εαυτό μου; Τι κάνω στη ζωή μου; Πως τη χαλαρίζω έτσι;» Δεν έχει σχέση ούτε με χριστιανούς ούτε με ινδουιστές ούτε με μωαμεθανούς παπάδες. Έχει να κάνει με τη δική σου συνειδητότητα. Δεν έχει καμία σχέση με τους ηθικούς κανόνες της κοινωνίας. Έχει σχέση με τη συνειδητότητά σου, όχι με τη συνείδηση.

Η ενοχή είναι μέρος της συνείδησης και η συνείδηση είναι δημιουργημένη από τους άλλους.

Έχεις ινδουιστική συνείδηση, μωαμεθανική, ζαϊνιστική, αλλά η συνειδητότητα είναι απλά συνειδητότητα. Δεν υπάρχει ινδουιστική ή μωαμεθανική συνειδητότητα.

Η συνειδητότητα σε κάνει να αντιληφθείς αυτό που κάνεις στον εαυτό σου. Και όταν δεις ότι καταστρέφεις τις τρομερές σου δυνατότητες, τότε ντρέπεσαι και νιώθεις μία αγωνία, που σε βοηθά να ωριμάσεις. Για πρώτη φορά, σου δίνει το όραμα των δυνατοτήτων σου, μία στιγμιαία ματιά από τις κορυφές της ύπαρξης.

Η ενοχή απλώς λέει ότι είσαι αμαρτωλός. Το συναίσθημα της ντροπής όμως δείχνει απλά ότι δεν χρειάζεται να είσαι αμαρτωλός, αλλά ότι προορίζεσαι να γίνεις άγιος. Αν είσαι αμαρτωλός είναι μόνο και μόνο από την έλλειψη συνειδητότητάς σου. Δεν είσαι αμαρτωλός επειδή η κοινωνία ακολουθεί μία συγκεκριμένη ηθική κι εσύ δεν την ακολουθείς.

Η ενοχή όμως σου δημιουργεί διπλή προσωπικότητα. Άλλος άνθρωπος είσαι επιφανειακά και άλλος είσαι στο βάθος. Έτσι διχάζεσαι. Η ενοχή δημιουργεί σχιζοφρένεια. Και ολόκληρη η ανθρωπότητα υποφέρει από σχιζοφρένεια, για τον απλό λόγο ότι έχουμε δημιουργήσει τόσο πολλές και βαθιές ενοχές, που έχουμε χωρίσει τον άνθρωπο στα δύο.

Το ένα μέρος του είναι το κοινωνικό, το τυπικό: Πηγαίνει εκκλησία και ακολουθεί τους κανόνες, όσο είναι εφικτό. Από την πίσω πόρτα όμως, ζει μία εντελώς διαφορετική ζωή, ακριβώς αντίθετη από αυτήν που κηρύσσει.

Η ιδέα της ντροπής δεν δημιουργεί ποτέ διαμάχη μέσα σου, ποτέ δεν προκαλεί κανένα χάσμα. Αυτό δημιουργεί πρόκληση, σε προκαλεί, σου λέει: «Σήκω, γιατί είναι δικαίωμά σου. Φτάσε στις κορυφές, είναι δικές σου. Αυτές οι κορυφές είναι το σπίτι σου. Τι κάνεις σ' αυτές τις κοιλάδες; Γιατί συνωσιτίζεσαι με τα ζώα; Μπορείς να πετάξεις. Έχεις φτερά!»

Η ενοχή κατηγορεί αυτό που είναι λάθος σ' εσένα. Η ιδέα της ντροπής σε κάνει να αντιληφθείς αυτό που είναι εφικτό. Η ενοχή συνεχίζει να σε φέρνει συνεχώς στο παρελθόν

Ξανά και ξανά. Η ιδέα της ντροπής σε φέρνει στο μέλλον, απελευθερώνει τις ενέργειές σου. Είναι εντελώς διαφορετικό.

Και ο Βούδας λέει: *Η ζωή είναι εύκολη για τον άνθρωπο που δεν νιώθει ντροπή...*